

Tertialrapport 2 2022
Välfärd samhällsservice

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Verksamhetsresultat	4
2.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	4
2.2	Bästa utveckling för alla	5
2.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	9
2.4	Stark balanserad tillväxt.....	10
2.5	Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030.....	11
3	Ekonomiskt resultat.....	12
4	Investeringar	17
5	Redovisning riktade statsbidrag.....	17
6	Åtgärdsplan	18
7	Internkontrollplan	19
8	Uppföljning av medel ur framtidsfonder.....	20
9	Sjukfrånvaro.....	20

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1_Internkontrollplan Välfärd samhällsservice_2022

I Sammanfattning

Resultatet för Valfärd samhällsservice är +4,6 miljoner kronor för årets första åtta månader. Detta medför en budgetavvikelse på -0,5 miljoner kronor. Budgeterat överskottsmål 2022 är +10 miljoner kronor. Årsprognosen justeras till + 7 miljoner kronor vilket är en höjning med 1 miljon kronor sedan tidigare årsprognos. Affärsområde Äldreomsorg beräknas tack vara effektiva åtgärder kunna stärka sitt resultat jämfört med förra prognosen. Årsprognosen skulle innebära att produktionsområdet återställer sin skuld och därmed får ett positivt ingående kapital för år 2023.

Utöver ovanstående sammanfattas väsentliga händelser för perioden under tre punkter:

- **Stabil och hög kvalitet på tjänsterna**

Produktionsområdet fortsätter att leverera en hög och stabil kvalitet. Det märks bland annat genom mätningar och utvärderingar som genomförs och som visar att majoriteten av kunderna upplever ett gott bemötande och känner sig delaktiga i utförandet av tjänsterna. En styrka är förmågan att samverka med interna och externa parter. Kvalitetsarbetet bygger på att kund, samarbetspartner och medarbetare känner sig respekterade och trygga.
- **Nya uppdrag och tillväxt**

Valfärd samhällsservice fortsätter att växa. Nya uppdrag är exempelvis genomgångsboende specifikt riktat till flyktingar från Ukraina samt nya satsningar gällande familjerelaterad problematik och våld i nära relation. Sedan tidigare finns även en förfrågan från omsorgsenheten om att utöka med ytterligare korttidstillsyn för barn och ungdomar. Ett arbete med att se över förutsättningarna och möjligheterna för detta pågår. Tillväxt sker även löpande genom att verksamheterna tar emot nya kunder och deltar i relevanta upphandlingar.
- **Utmaningar och risker**
  - Verksamheterna noterar ett flertal kostnadsökningar och befarar att det kommer att fortsätta under kommande år. Höjda hyror, livsmedelskostnader, dyrare el och drivmedel är mycket kännbara för redan hårt effektiviserade verksamheter. För de verksamheter som genom åren har haft låga eller obefintliga checkuppräknningar innebär det extra stora utmaningar.

- Kompetensförsörjning är en viktig och prioriterad fråga. Oroande är att det har blivit än svårare att rekrytera personal med rätt kompetens till flera verksamhetsområden, framför allt inom vård och omsorg. Särskilt svårt är det att rekrytera sjuksköterskor som är en mycket attraktiv yrkesgrupp på arbetsmarknaden.
- Flera verksamheter signalerar att det finns utmaningar i att bibehålla en stabil och hög kvalitet till följd av effektiviseringskrav och svårigheter att bemanna med rätt kompetens.
- Sjukfrånvaron inom vård och omsorg påverkas fortfarande av att restriktioner och rekommendationer för covid kvarstår. Analyser och insatser görs för att minska sjukfrånvaron.

2 Verksamhetsresultat

2.1 Maximalt värde för skattepengarna

2.1.1 Fokusområde: Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.

2.1.1.1 Velfärd samhällsservice ska gå med ett överskott på minst 10 mkr

Se rubrik 3 "Ekonomiskt resultat" (sidan 12)

2.1.1.2 Alla delar inom Valfärd samhällsservice ska bedrivas affärsmässigt

Valfärd samhällsservice har arbetat för att utveckla sin affärsmässighet och har uppnått en önskad nivå i det arbetet. Verksamhetsspecifika affärsplaner för respektive affärsområde används som verktyg för att strukturera affärsmässiga satsningar och sätta riktningen framåt. Uppföljning av ekonomin sker strukturerat och man arbetar systematiskt med åtgärder inom respektive område för att uppnå en god ekonomi och ha ordning och reda i verksamheten.

Att verksamheterna drivs affärsmässigt innebär att de är lyhörda för nya behov och förändrad efterfrågan från kunderna samt levererar tjänster av god kvalitet och med hög effektivitet. Kvalitetsundersökningar och noggrann uppföljning hjälper till att identifiera vad som är viktigt för kunderna och utifrån det kan verksamheten sedan driva på det som behöver förändras eller utvecklas. I det affärsmässiga ligger också förmågan att göra strategiska val och satsningar som är hållbara och till gagn för kunder, kommuninvånare och kommunen i stort över lång tid framåt. Produktionsområdet värnar också om att ha goda relationer, ge ett gott bemötande och vara en trygg aktör som kunder och samverkanspartners har förtroende för och vill vända sig till.

2.2 Bästa utveckling för alla

2.2.1 Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.

2.2.1.1 Valfärd samhällsservice ska ha en kundkvalitet i framkant

En av produktionsområdets styrkor är att leverera en hög kundkvalitet. Det strukturerade kvalitetsarbetet bygger på att kund, samarbetspartners och medarbetare ska känna sig respekterade och trygga. Kunderna ska också uppleva att de är delaktiga och har inflytande över insatserna. Genom att utgå från kundens behov och önskemål blir tjänsterna användarvänliga, konkurrenskraftiga och relevanta. En utmaning är att bemanna med rätt kompetens inom vård och omsorg. Personalförsörjningen i kombination med ökade kostnader gör det dock allt svårare att bibehålla en hög och jämn kvalitet i flera av verksamheterna.

Affärsområde Äldreomsorg

Extra mycket fokus i kvalitetsarbetet läggs på äldreomsorgen. Resultatet från den Nationella brukarundersökningen visar att bemötande, trygghet, förtroende för personalen samt att få kontakt med personalen är de områden där andel positiva svar är som högst men har sjunkit något sedan senaste undersökningen 2020. Den upplevda kvaliteten ligger dock högre än riket totalt. Årets undersökning visar dock en generell försämring för hela riket. En fördjupad analys sker nu för att ta reda på vad det står för och vilka åtgärder som behöver sättas in. Det är mycket angeläget att vända den negativa trenden. Affärsområdets fyra äldreboenden genomför ett gemensamt arbete kring detta för att ta vara på den samlade kompetensen och utveckla det organisatoriska lärandet.

Prioriterade utvecklingsområden är palliativ vård och fallförebyggande arbete. Arbetet med palliativ vård fortsätter att utvecklas genom palliativa ombud och tydliga rutiner som bidrar till en god vård i livets slut. Det fallförebyggande arbetet handlar om ett teamarbete kring aktiviteter så som balansträning, sittgymnastik samt regelbundna riskbedömningar och läkemedelsgenomgångar med mera. Statistik över fallincidenter följs noggrant i det digitala avvikelshanteringssystemet.

Under perioden har affärsområdet även arbetat intensivt för att säkerställa dokumentationen. För att ge medarbetarna rätt förutsättningar har man tagit fram lathundar och arbetat mer med strukturerad uppföljning. I samband med detta arbete har även ett behov av att utveckla kontaktmannskapet identifierats. Ett annat prioriterat område är mat och måltidssituationen. Kökens nya verksamhetschef arbetar tillsammans med ledningsgruppen för att göra en djupgående analys, sätta in åtgärder och följa upp utvecklingsarbetet.

Affärsområde Omsorg och assistans

En av affärsområdets övergripande målsättningar är ”ett liv på egna villkor” som syftar till att skapa verksamheter som på bästa sätt stödjer kundernas självständighet, utveckling, delaktighet och rätt till kommunikation. Målgruppens kommunikation är en grundläggande del i att stötta kunderna till ett självständigt liv. Genom alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) får kunder med kommunikationssvårigheter hjälp att uttrycka sina behov och att förstå andra.

Verksamheterna strävar efter att skapa tillitsfulla relationer och ha ett öppet och lärande klimat och arbetar alltmer utifrån varje individs behov. Exempelvis är kunderna nu mer delaktiga i sin egen mat- och måltidssituation, alltifrån att planera måltider till att handla maten och tillaga den i sin egen lägenhet.

Affärsområde Familj och arbete

Kundundersökningar genomförs kontinuerligt och resultaten visar över lag att kunderna är mycket nöjda. De upplever i stor utsträckning att insatserna leder till positiva förändringar, att upplevelsen av att vara delaktig i stödet är hög och tillgängligheten god

Socialpsykiatrins träfflokaler har ökat sina besök under perioden. Verksamheten som riktar sig specifikt till unga vuxna har dock haft färre besökare. Detta kan delvis förklaras av att denna målgrupp i större utsträckning besökt träfflokalerna på andra tider. Stort fokus har legat på att planera aktiviteter efter kundernas önskemål och att skapa delaktighet. Detta tros vara en förklaring till ökningen av antal kvinnor på aktiviteterna. En fördjupad analys kommer att göras inför årsbokslutet

Affärsområde Kultur och fritid

Affärsområdets verksamheter för en ständig dialog med kunder, beställare och aktörer i syfte att hålla en hög kvalitet och kunna möta efterfrågan. Dieselverkstaden har märkt ett ökat antal besök till exempelvis familjelördagar och Nacka konsthall.

Musikskolan har påbörjat ett nytt utvecklingsarbete, ” Det självklara valet - kvalitet från första mötet”. Det innebär en genomlysning av bemötandet av elever och föräldrar genom verksamhetens alla led. De fortsätter även att söka nya målgrupper och har startat ytterligare kurser. Musikskapande verkstad och Nacka funkis (för elever i särskolan) är exempel på nyheter och platserna fylldes snabbt.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Minst ett kundnyckeltal per verksamhetsområde	 Delvis uppnått	 Delvis uppnått		
Kommentar				
Att regelbundet följa upp kundnyckeltal som är relevanta för de olika kundgrupperna är en viktig del i produktionsområdets utvecklings- och kvalitetssäkringsarbete. Syftet är att få kunskap om hur kunderna upplever kvaliteten, för att sedan tillsammans med kunderna kunna utveckla och förbättra verksamheterna. Ett aggregerat kundnyckeltal för hela produktionsområdet är dock inte relevant. Mätningar av kundtillfredsställelse görs regelbundet men en utmaning är att hitta tillförlitliga mätmetoder i de verksamheter där mätningar av olika skäl är svåra att genomföra. Ett utvecklingsarbete är planerat inom natt- och larmverksamheten, idrottsdriften, kulturhuset Dieselverkstaden och fastighetsservice. Att regelbundet följa upp kundnyckeltal som är relevanta för de olika kundgrupperna är en viktig del i produktionsområdets utvecklings- och kvalitetssäkringsarbete. Syftet är att få kunskap om hur kunderna upplever kvaliteten, för att sedan tillsammans med kunderna kunna utveckla och förbättra verksamheterna.				

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Måluppfyllelse 2022
Antal registrerade kund- medborgarsynpunkter	777	544	823	99,45 %
<p>Kommentar</p> <p>Genom att vara lyhörda och nyfikna utvecklas verksamheterna tillsammans med kunderna och det skapas goda möjligheter att förbättra välfärdstjänsterna. Verksamheterna tar kontinuerligt emot en stor mängd synpunkter och förslag från kunderna. Otaliga förbättringar, i stort och smått, har genomförts under perioden. Inkomna förslag har ökat markant jämfört med samma period föregående år. Klagomål på bemötande har minskat och detta kan tolkas som att det finns en trygghet och öppenhet i organisationen. Kunderna upplever att de kan vända sig direkt till verksamheten och litar på att synpunkterna hanteras på ett bra sätt.</p> <p>Inom Affärsområde Familj och arbete har medarbetarna individuella mål för att efterfråga och registrera kundsynpunkter. Värdefull information från barn har uppmärksamats och hanterats, medarbetare har blivit bättre på att passa tider samt att respektera kunders önskemål och kunderna har fått ett bättre bemötande.</p> <p>Inom olika boendeformer är synpunkter och önskemål kring mat och måltid vanligt förekommande och klagomålen har minskat. Beröm gällande bemötande och tillgänglighet har ökat. Inom affärsområde Omsorg och assistans har de positiva synpunkterna handlat om roliga aktiviteter, kulturupplevelser och sommarens bad.</p>				

2.2.1.2 Välfärd samhällsservice ska ha rätt kompetens

Den totala sjukfrånvaron för tertialen ligger i nivå med motsvarande period föregående år men klart över målvärdet. Det är framför allt korttidssjukfrånvaron som bidrar till utfallet. En orsak är att restriktionerna gällande covid-19-symtom fortfarande råder inom vård och omsorg. Mer om sjukfrånvaron finns beskrivet under kapitel nio i rapporten.

Välfärd samhällsservice står inför stora rekryteringsbehov som kommer att vara svåra att tillgodose. Störst är behovet inom affärsområde Omsorg och assistans. Inflödet av kandidater med rätt kompetens har minskat drastiskt varför det är och kommer att vara en utmaning att täcka behovet.

Svårigheten att rekrytera har fått till följd att andelen arbetade timvikariatimmar inom vård och omsorg har ökat jämfört med samma period föregående år. Jämfört med länet i stort är dock bedömningen att produktionsområdet har en fortsatt förhållandevis låg andel timvikarier.

För att vända trenden och bibehålla en låg andel timvikarier är det fortfarande prioriterat att öka grundbemanningen i vård och omsorgsverksamheterna. Ett arbete pågår också med att analysera vad det minskade inflödet av sökande beror på för att i nästa steg kunna vidta åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjningen. Viktigt är också att arbeta för att stärka arbetsgivarvarumärket för att både attrahera ny och behålla befintlig personal.

Ett led i arbetet är att fortsätta erbjuda kompetensutveckling av personal som inte uppfyller verksamheternas utbildningskrav. Detta görs bland annat genom

äldreomsorgslyftet. Inom ramen för den satsningen har Valfärd samhällsservice just nu omkring tio medarbetare som studerar till undersköterska (1500 poäng) samt 19 medarbetare som studerar till specialistundersköterska. Affärsområde Omsorg och assistans planerar också särskilda satsningar inom områdena arbetsmiljö och medarbetarengagemang för att stärka sin attraktivitet som arbetsgivare.

2.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

2.3.1 Skapa goda urbana lokaliseringsförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giffria och trygga miljöer.

2.3.1.1 Verksamheternas miljöpåverkan ska vara begränsad

Ansvar för hållbarhet och miljö är en viktig del av det vardagliga arbetet inom Valfärd samhällsservice. Den miljöpåverkan som verksamheterna kan påverka i första hand handlar om resursanvändning och i andra hand om resor och transporter.

Vad gäller resursanvändning är den största inköpskategorin livsmedel. Den snabba prisökningen på livsmedel som nu sker bedöms påverka andelen ekologiskt som köps in. En fördjupad analys görs i samband med årsbokslutet.

Arbetet med att säkerställa att alla verksamheter har fungerande källsortering fortsätter och de verksamheter som kräver mer omfattande anpassningar för att lyckas får extra stöd för detta. Arbetet med att minska matsvinnet går långsammare än planerat men under hösten görs en pilotstudie i samverkan mellan Nacka seniorcenter Sjötäppan och Nacka vatten och avfall för att komma igång med det arbetet,

Valfärd samhällsservice har ett antal fordon som främst används av Natt- och larmpatrullen samt inom idrottsdrift och fastighetsservice. Fordonen som köps följer kommunens riktlinjer och är så miljöanpassade som möjligt. Planering sker för att fordonen ska kunna nyttjas så effektivt som möjligt utan onödiga körsträckor. Verksamheterna arbetar också med att uppmuntra medarbetarna att använda miljöanpassade färdmedel för sin arbetspendling.

2.3.1.2 Verksamheterna ska bedrivas i ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler

I nuläget pågår många lokalrelaterade projekt inom produktionsområdet. En större ombyggnation av kulturhuset Dieselverkstan har färdigställts under perioden och lokalerna är nu väl anpassade för att möta medborgarnas behov genom bland annat nya och fräscha lokaler. De publika ytorna har därmed utökats.

Byggstart för om- och tillbyggnad för Nacka seniorcenter Talliden har nu skett och ser i dagsläget ut att följa budget och tidsplan trots skenande byggkostnader.

2.4 Stark balanserad tillväxt

2.4.1 God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomin ska var självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög grad av självfinansieringsgrad. Kommunens eget markinnehav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40% av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.

2.4.1.1 Välfärd samhällsservice ska öka sin marknad med bibehållen eller ökad lönsamhet

De fyra affärsområdena arbetar ständigt med att utveckla nya affärer och erbjudanden som är lönsamma och utgår från kundernas behov.

Inom affärsområde **Äldreomsorg** är en prioriterad insats att arbeta för att nyttja kapaciteten i verksamheterna maximalt och snabbt kunna anpassa inriktningen efter kundernas behov. Ett konkret exempel är att somatiska avdelningar ställs om till avdelningar för personer med demenssjukdom. Under perioden genomförde Nacka seniorcenter Ektorp en omställning som innebär ytterligare en demensavdelning med 12 platser. Den påbörjade ombyggnationen av seniorcenter Talliden kommer också att bidra till det ökade behovet för den kundgruppen.

Viktigt för de särskilda boendena är också att kunna erbjuda en bra dagverksamhet där kunderna trivs. Om ett behov av plats på särskilt boende uppstår så väljer de kunderna ofta att flytta in där de redan känner sig hemma. Att utöka antalet kunder i dagverksamheterna är därför ett sätt att vidga marknaden. Samtidigt gör ersättningsmodellen för dagverksamheten det svårt att nå lönsamhet, något som måste beaktas och utvärderas i sammanhanget.

Affärsområde **Omsorg och assistans** har tagit emot ett antal nya kunder inom personlig assistans och Personligt ombud har en ständig efterfrågan från nya klienter. Anbud har lämnats i den upphandling avseende grupp- och servicebostäder som pågår och tilldelningsbeslut väntas enligt uppgift under nästa period.

Nya uppdrag inom affärsområde **Familj och arbete** är bland annat ledsagning samt ett genomgångsboende som är specifikt riktat till flyktingar från Ukraina. Nya insatser gällande familjerelaterad problematik och våld i nära relation har också tillkommit. Vidare kommer Hälsoträdgården att erbjuda en utbildning om grön utemiljö till förskola/skola och undersöker även möjligheten att erbjuda stressföreläsningar för verksamheter inom kommunen.

För affärsområde **Kultur och fritid** har perioden bland annat inneburit att den genomförda renoveringen av Diesilverkstaden blivit klar. Det medför en del nya möjligheter för olika kulturaktörer att hyra anpassade lokaler, till exempel en helt ny danssal och en stor tillgänglighetsanpassad ljudstudio. Intensivt arbete pågår för att uppnå en hög beläggning.

2.5 Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030

Nedan följer en kort summering av läget inom Valfärd samhällsservice

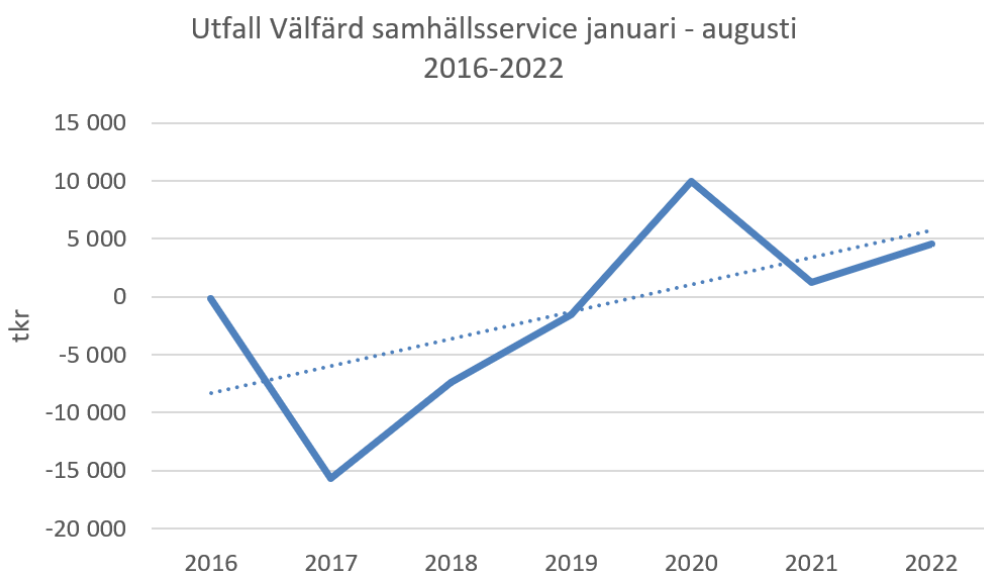
Valfärd samhällsservice har påbörjat arbetet med att tydliggöra och rapportera det arbete som sker kopplat till Agenda 2030 och ambitionen är redovisa detta i samband med årsbokslutet.

3 Ekonomiskt resultat

Verksamhet mnkr	Ack utfall 2022			Ack budget 2022				Helår budget och prognos 2022		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget intäkter	Budget kostnader	Budget netto	Budget avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse
Staber	0,4	0,2	0,7	0,4	-0,2	0,2	0,5	0,0	0,0	0,0
AO Äldreomsorg	180,5	-181,8	-1,3	169,4	-168,5	1,0	-2,3	2,6	-1,4	-4,0
AO Omsorg- och assistans	100,7	-99,2	1,6	101,8	-101,5	0,3	1,3	2,6	3,1	0,5
AO Kultur och fritid	60,9	-61,6	-0,7	64,2	-63,2	1,0	-1,7	1,2	1,2	0,0
AO Familj och arbete	66,7	-62,3	4,4	67,0	-64,3	2,7	1,7	3,6	4,1	0,5
Summa	409,2	-404,7	4,7	402,8	-397,7	5,2	-0,5	10,0	7,0	-3,0

Välfärd samhällsservice visar ett utfall på +4,6 miljoner kronor för perioden januari - augusti 2022, vilket innebär en negativ budgetavvikelse på 0,5 miljoner kronor.

Vid en jämförelse med samma period under de senaste åren syns en positiv trend avseende resultatutvecklingen. Årsprognosen höjs till +7 miljoner kronor, ett resultat som medför att produktionsområdet kommer att återställa sin skuld och därmed få ett positivt ingående kapital för år 2023.

Året inleddes med hög sjukfrånvaro till följd av pandemins fjärde våg men därefter har den minskat något. Eftersom regeln att stanna hemma vid minsta symtom fortfarande gäller, är dock korttidssjukfrånvaron fortfarande relativt hög, vilket orsakar höga sjuklönekostnader. Korttidssjukfrånvaro ersätts med vikarie när det bedöms nödvändigt för att kunna bibehålla en kvalitativ och patientsäker verksamhet.

I och med att vård- och omsorgsverksamheterna utgör en stor andel av Välfärd samhällsservice uppgår sjuklönekostnaderna till betydande belopp. Sedan pandemins start har sjuklönekostnadernas andel av den totala lönekostnaden ökat och är fortfarande inte nere på nivåerna innan pandemin.

Sedan början av året har stort fokus legat på åtgärdsarbete för att komma till rätta med uppkomna och befarade negativa budgetavvikelser. Det goda ekonomiska utfallet för tertial två är ett bra kvitto på att det ihärdiga arbetet varit framgångsrikt.

Tidigare under året sänktes årsprognosen från budgeterade +10 miljoner kronor till +6 miljoner kronor. Vid tertial två görs en höjning av årsprognosen med en miljon kronor vilket ger en ny årsprognos på +7 miljoner kronor. Höjningen görs inom affärsområde Äldreomsorg, där sänkningen av årsprognosen tidigare gjorts. Att höjningen inte blir större beror på stora osäkerhetsfaktorer för återstoden av året. Svårigheterna att rekrytera rätt kompetens riskerar att medföra kostnader i form av inhyrning av personal. Dessutom har en låg bemanningsnivå över längre tid en negativ påverkan på personalen, vilket kan medföra ökade sjuklönekostnader. Vidare är effekterna av det osäkra omvärldsläget

svårbedömda. Den höga inflationen påverkar verksamheterna framför allt genom ökade kostnader för livsmedel och drivmedel.

Affärsområde Äldreomsorg har ett utfall på -1,3 miljoner kronor, vilket innebär en budgetavvikelse på -2,3 miljoner. De största budgetavvikelserna finns hos köksverksamheten och för seniorcenter Talliden. Även dagverksamheten visar en negativ budgetavvikelse.

Att bedriva köksverksamhet med ekonomiskt utfall i balans är mycket utmanande. Samtidigt bedöms egna tillagningskök vara mycket viktiga ur ett kvalitets- och konkurrensperspektiv. Den nuvarande inflationsnivån som drivit upp livsmedelspriserna innebär en stor belastning. För att parera en del av denna ökning har måltidsersättningen ökat med 10 kronor, till 140 kronor per kunddygn, med start från juli månad. Olika åtgärder har satts in för att i möjligaste mån bromsa upp den negativa resultatutvecklingen. Exempelvis har en kökschef anställts, ett kostdataprogram ska upphandlas, menyer och inköp ska samordnas och bemanningen ses över och optimeras. Vidare har bättre systemstöd för ekonomisk analys av köksverksamheten tagits fram.

Med undantag för seniorcenter Talliden har beläggningen för produktionsområdet seniorcenter legat strax över budget. Hög beläggning tillsammans med effektiv planering av personalens arbetade timmar medför att de tre övriga seniorcentren visar ett ekonomiskt utfall som överstiger budget. Den sista augusti fanns endast ett fåtal tomma platser på dessa seniorcenter. Maximal beläggning är dock näst intill omöjligt att uppnå eftersom vissa av de tomma platserna är del av dubblettlägenheter.

Seniorcenter Talliden visar en negativ budgetavvikelse på -2,4 miljoner kronor. Under årets första sex månader tömdes en tredjedel av boendet som en förberedelse inför ombyggnationen som påbörjas den 26 september. Eftersom processen kring tomställning av lägenheter inte varit möjlig att förutse helt så har det inte gått att få till optimal anpassning mellan checknivåer och bemanning. Under årets sista tertiäl är förhoppningen att den negativa resultatutvecklingen ska stanna av. Fokus ligger nu på att hålla den beläggning som ombyggnationen tillåter, samtidigt som planering av personalens arbetade timmar ses över kontinuerligt.

Dagverksamheten för äldre visar en budgetavvikelse på -0,4 miljoner kronor. Finansieringsmodellen för dagverksamhet, där ersättning endast erhålls när daggästen kommer, försvårar möjligheten att bedriva verksamheten med ekonomiskt utfall i balans. Även om det vissa dagar bara kommer ett fåtal daggäster är kostnaderna för personal och hyra oförändrade. Om det i stället

fanns en grundersättning som utgick oavsett kundantal skulle det göra det möjligt att bedriva verksamheten på ett kvalitativt sätt med ekonomiskt utfall i balans.

Under slutet av augusti har tilldelningsbeslut för stimulansmedel erhållits. Dessa medför att en del satsningar blir möjliga, framför allt inom kategorin ”Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom”.

Utöver de utmaningar som nämnts ovan pågår ett konstant effektiviseringsarbete eftersom kvalitativ omvårdnad kräver kompetens och resurser som inte till alla delar täcks av checkersättningen. Den palliativa vården är särskilt utmanande eftersom kunder alltid ska ha mänsklig närvaro under hela den tid då de ligger inför döden. De nya auktorisationskraven från Äldrenämnden med krav på större närvaro av sjuksköterska på seniorcentren kommer att vara kostnadsdrivande, särskilt mot bakgrund att det är svårt att rekrytera och behålla sjuksköterskor.

Affärsområde Omsorg och assistans visar ett resultat på +1,6 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på +1,3 miljoner kronor.

Personlig assistans visar en positiv budgetavvikelse. Verksamheten visar en ökande lönsamhet sedan beslut om avauktionering av ledsagning och avlösning togs 2019. Verksamheten har under året fått ett antal nya kunder och arbetar kontinuerligt med att maximera antalet utförda timmar samt att personalplanera så effektivt som möjligt.

Även grupp- och servicebostäder visar en positiv budgetavvikelse. Året inleddes med fyra tomma platser, varav två nu har belagts och en kommer att beläggas inom kort. Betydande arbete läggs på ständig anpassning av bemanning samt att kontinuerligt påtala höjning av checknivåer i de fall det är befogat. I juni genomfördes en upphandling inom området grupp- och servicebostäder. Affärsområdet har lämnat anbud och tilldelningsbeslut väntas under september. Avtalsstart är planerad till mars 2024.

Trots att daglig verksamhet inte fått checkökning under flera års tid har verksamheten lyckats hålla en relativt god lönsamhet genom att hålla personaltätheten på en miniminivå och kontinuerligt effektiviserat i alla delar där det varit möjligt. Det är en ökande efterfrågan och under året har nya kunder tillkommit. Lönsamheten börjar emellertid minska och bedömningen är att utrymmet för ytterligare effektiviseringar nu är slut. Under rådande förutsättningar så är det mycket svårt att bedriva denna typ av verksamhet med ekonomiskt utfall i balans.

Affärsområde Familj och arbete visar ett resultat på +4,4 miljoner kronor, vilket är en budgetavvikelse på +1,7 miljoner kronor.

De flesta verksamheter inom affärsområdet visar positiva budgetavvikelser. Undantaget är boendestöd som, i likhet med tidigare år, visar en negativ budgetavvikelse. Trots viss checkökning inför 2022 och hårt fokus på att uttömma alla tänkbara möjligheter till åtgärder, fortsätter den negativa trenden kring resultatutvecklingen. Bedömningen är att det inte är möjligt att gå så mycket längre med effektiviseringsåtgärder. Diskussion kring att eventuellt gå ur kundvalet för boendestöd har därför återupptagits.

Verksamhetsområdena stöd och behandling samt förebyggande insatser visar positiva budgetavvikelser, mycket beroende på att kundvalen gått bättre än budgeterat och att personalresurser används effektivt efter behov.

Affärsområde Kultur och Fritid visar ett resultat på -0,7 miljoner kronor, vilket är en negativ budgetavvikelse på 1,7 miljoner kronor.

Kulturhuset Dieselverkstaden står för en stor del av den negativa avvikelsen. Samtidigt som de negativa effekterna av pandemin successivt klingat av under året, har verksamheten drabbats av förseningar i den pågående ombyggnationen. Många arrangemang har behövt ställas in eftersom ombyggnadsarbete i lokalerna behövt prioriteras. En del av finansieringen av verksamheten bygger på lokaluthyrning till externa aktörer och en stor del av denna uthyrning har inte varit möjlig.

Även Nacka Musikskola visar en negativ budgetavvikelse som till största delen beror på minskat elevantal till följd av den förändring som gjordes i finansieringsmodellen till höstterminen 2021. Antalet möjliga checkar per elev minskades då från fyra till tre. Verksamheten bedöms dessutom vara konjunkturkänslig och det mer osäkra ekonomiska läget verkar påverka efterfrågan på kulturskoleverksamhet negativt.

4 Investeringar

Mindre investeringar på 0,3 miljoner kronor har skett under årets första åtta månader. En investeringsram om 4 miljoner kronor finns för 2022.

5 Redovisning riktade statsbidrag

Bidrag som beviljats/erhållits 2022 mnkr	Sökt belopp	Erhållet/reserverat belopp	Prognos 2022
Personligt ombud	1,6	1,1	1,6
Totalt	1,6	1,1	1,6

Vissa överenskommelser inom affärsområde Familj och arbete innehåller delar som är finansierade via statliga medel, men dessa medel ansöks av omsorgsenheten. Detsamma gäller vissa enskilda projekt inom affärsområde kultur och fritid. Där ansöks medlen av kulturenheten.

Inom affärsområde Äldreomsorg erhålls medel för Äldreomsorgslyftet som fördelas via äldreheten. I juni ansökte affärsområde Äldreomsorg om stimulansmedel från äldreheten. Vissa tilldelningsbeslut har erhållits, men fortfarande inväntas fler.

I tabellen ovan specificeras det enda statsbidrag som går direkt till produktionsområdet.

6 Åtgärdsplan

Åtgärdsplan Vårldsservice - augustibokslutet	(TKR)
Utfall januari - augusti	4 586
Budget september - december	4 915
Kostnader som ej kunnat budgeteras fullt ut / personalrelaterade förändringar efter budget	-2 500
Befarat höjda kostnader /minskande intäkter relaterat till osäkra omvärldsläget	-2 500
Diverse	-1 500
Kulturhuset Diesilverkstaden - budgetavvikelse från försening ombyggnation	-600
Merkostnader i samband med ombyggnation seniorcenter Talliden	-300
Bedömd effekt av att bemanningskostnader överstiger finansiering Nacka seniorcenter	-250
Nettot av förändringar överenskommelser efter budgetering	-200
Summa budget och bedömda budgetavvikelse september - december	-2 935
Åtgärder september - december	
Åtgärder inom Kulturverksamheterna för att möta negativ budgetavvikelse	1 500
Effektivare användning av flexibel arbetstidsmodell / anpassning bemanning efter aktuell beläggning / inte ersätta vakans med vikarier	1 300
Stimulansmedel som ersättning för redan nedlagda kostnader	1 200
Nya uppdrag / förlängning befintliga överenskommelser	700
Bemanningseffektivitet affärsområde Omsorg och assistans	600
Äldreomsorgen - höja checknivåer säbo (när det är relevant) och öka beläggning dagverksamhet	300
Effekt av ökad måltidsersättning affärsområde äldreomsorg	300
Fylla tomplatser och värva nya kunder affärsområde omsorg och assistans	150
Summa beloppsbedömda åtgärder september - december	6 050

7 Internkontrollplan

Redogörelsen utgår från produktionsområdets internkontrollplan som grundar sig i en enhetlig riskanalys. Rapportering till nämnd görs i form av tertialbokslut där punkterna från egenkontrollplanen ingår som delar av målrapporteringen.

Ekonomi i balans

Under perioden har regelbundna uppföljningar av ekonomin gjorts genom möten mellan controller, produktionsdirektör och affärsområdenas ledningsgrupper. Dessa möten genomförs varje månad och har fokus på prognos för kvarvarande månader (under året) och en åtgärdsplan som strävar efter ett ekonomiskt utfall i balans. Underlagen från dessa möte ligger bland annat till grund för prognosbedömningar.

Försvårande interna processer inom kommunen

Det sker en löpande samverkan med de processer som påverkar produktionsområdets ekonomiska förutsättningar. Syftet är att skapa förståelse för konkurrensneutralitet hos våra samarbetspartners, till exempel stödprocesser, beställande enheter med flera. En del i detta arbete är att åstadkomma en full kostnadskontroll över de kommungemensamma kostnaderna.

Förlorad upphandling eller förlust av kunder

Genom ett löpande och strukturerat kvalitetsarbete strävar samtliga verksamhetsgrenar efter att bibehålla och attrahera nya kunder. Målsättningen är att öka marknadsandelar inom vissa områden och att bibehålla inom andra. Produktionsområdet deltar aktivt i anbudsförfarande när det är adekvat och aktuellt.

Tillgång till kompetens

Produktionsområdet har en särskild stab för kompetensförsörjning med specialister inom bland annat rekrytering. Staben tillämpar kompetensbaserad rekrytering, samarbetar med utbildningsanordnare och verkar för en kvalitetssäkrad introduktion av nya medarbetare. Kontinuerlig kompetensutveckling och individuella utvecklingsplaner är viktiga faktorer för att bibehålla medarbetare men också för att attrahera nya.

Kompetensbrister och ineffektiv planering av arbete

Produktionsområdet arbetar med verksamhetsdialoger som är en strukturerad form för medarbetarsamtal. Dialogerna sker i mindre grupper och är kopplade till verksamhetens mål, dessa följs upp med individuella samtal. Medarbetarna har individuella kompetensutvecklingsplaner och ledningsorganisationerna arbetar

utifrån affärsplaner som finns för varje affärsområde. Utöver detta verkar Valfärd samhällsservice för att ha ett kollegialt stöd för chefer, väl fungerande systemstöd och stabsstöd genom olika specialistfunktioner.

Brist på ändamålsenliga lokaler

Att ha attraktiva, verksamhetsanpassade och marknadsmässigt prissatta lokaler är av yttersta vikt för att kunna driva affärsmässiga verksamheter. Av produktionsområdets lokaler är 93 procent inhyrda från externa fastighetsägare. Samverkan med fastighetsenheten och fastighetsägare såsom Rikshem är därför en prioriterad fråga. Under perioden har många lokalrelaterade projekt pågått inom produktionsområdet. Det sker en kontinuerlig översyn av befintliga lokaler.

Ofullständiga riskbedömningar och bristande uppföljning

Produktionsområdets samtliga verksamheter gör en årlig riskbedömning gällande arbetsmiljö, säkerhet och i flertalet verksamheter även vad gäller kvalitet. Riskbedömningarna görs i systemverktyget SMART (skydd mot alla risker och tillbud). Riskerna ska bedömas och åtgärdas löpande under året och systemförvaltare kvalitetssäkrar processen löpande.

Se även bilaga 2 till detta bokslut: Internkontrollplan 2022 VSS

8 Uppföljning av medel ur framtidsfonder

Kommentar

Valfärd samhällsservice har inte tilldelats medel ur framtidsfonderna.

9 Sjukfrånvaro

Valfärd samhällsservice delar upp rapportering och analys av sjukfrånvaro mellan tjänstemän och vård- och omsorgspersonal för att möjliggöra träffsäker analys och relevanta åtgärder. Utvecklingen inom respektive del beskrivs nedan.

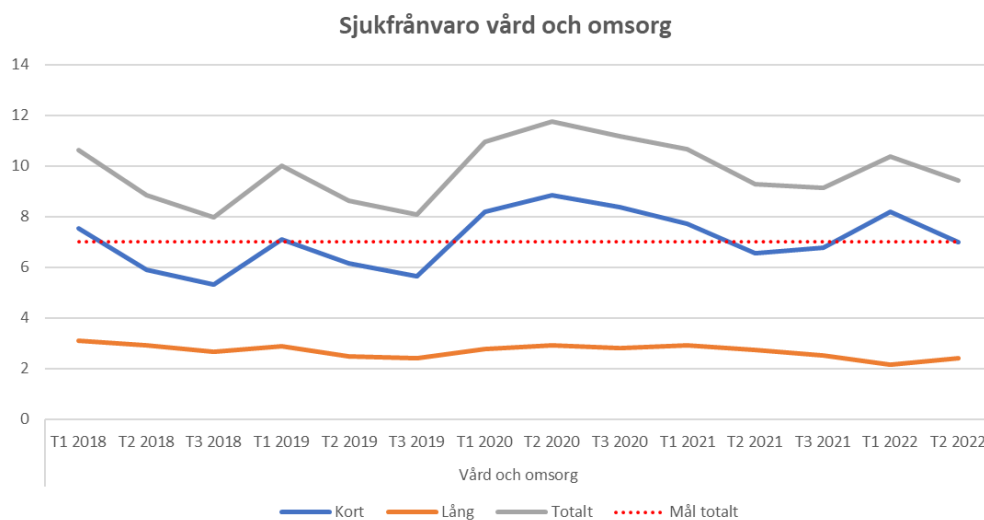
Generellt konstateras att sjukfrånvaron är för hög och att utvecklingen inte går i önskad riktning.

Verksamheterna fortsätter att arbeta förebyggande, bland annat genom att ta upp frågor om arbetsbelastning och stress vid arbetsplatsträffar. En tidig kontakt tas med medarbetare som blir sjuka och cheferna arbetar aktivt med täta uppföljningar och hälsosamtal med medarbetare. Fler förebyggande åtgärder

kommer dock att behöva vidtas för att få ned sjuktalen på en mer hållbar nivå.

En åtgärd för att arbeta med att få ner sjuktalen är att kommunen satsar på arbetsmiljöutbildningar, ”tillsammans för en bättre arbetsmiljö” för chefer, medarbetare, skyddsombud och fackliga företrädare.

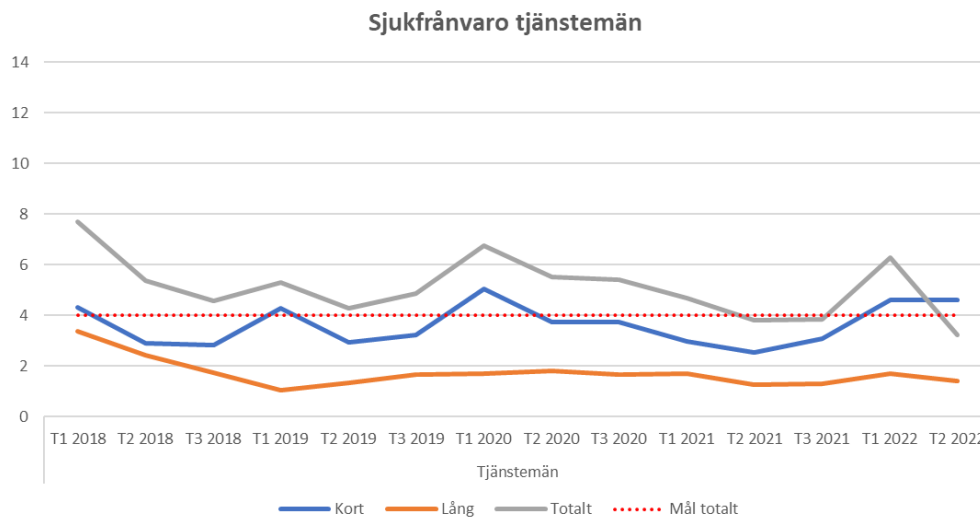
Sjukfrånvaro vård och omsorg

Den totala sjukfrånvaron för tertialen ligger i nivå med motsvarande period föregående år men högt över målvärdet. Det är framför allt korttidssjukfrånvaron som bidrar till utfallet. En orsak är att restriktionerna gällande covid-19-symtom fortfarande råder inom vård och omsorg. Medarbetarna stannar hemma och testar sig vid minsta symtom, vilket innebär att de behöver sjukskriva sig. Den höga sjukfrånvaron påverkar det ekonomiska resultatet genom både ökade sjuklönekostnader och kostnader för vikarieanvändning

Det finns variationer inom produktionsområdet. Korttidsboende inom LSS har en ökad sjukfrånvaro medan seniorcenter Sjöträppan har en sänkt frånvaro. För övriga verksamheter inom vård-och omsorg ligger det ungefär på samma nivåer som T2 2021.

Sjukfrånvaro tjänstemän

Sjukfrånvaron för tjänstemän har ökat i jämförelse med T2 2021 (från 3,8 till 4,67 procent). Det är främst korttidssjukfrånvaron som bidrar till resultatet och det kan härledas till den senaste omgången av covid-19 som smittade många under sommaren. Fritidsgårdarna och fastighetsdriften har ökat sin sjukfrånvaro delvis beroende på covid-19 men även av andra orsaker som inte är arbetsrelaterade.

Cheferna uppmuntrar till friskvård och medarbetarna bidrar även själva genom egen planering av aktiviteter tillsammans vilket också bidrar till ökad sammanhållning och arbetsglädje.

Sjukfrånvaro totalt Valförd samhällsservice

